

Factsheet PaTz Monitor 2023

Matthijs van Wijmen; Astrid Kodde; Annicka van der Plas; Dietske van Maanen; Roeline Pasman; Bregje Onwuteaka - Philipsen

De PaTz monitor is opgezet om het functioneren van de PaTz groepen te evalueren. Met de monitor kan Stichting PaTz bestaande en nieuwe PaTz groepen ondersteunen en nieuwe ontwikkelingen volgen. De monitor wordt jaarlijks afgenomen middels een online vragenlijst. In deze factsheet vindt u de aanbevelingen voor PaTz deelnemers die voortkomen uit PaTz Monitor 2023. Stichting PaTz gaat met de uitkomsten uit de Monitor gericht verbeter- en ondersteuningsactiviteiten oppakken. Rapportages en factsheets van de voorgaande jaren vindt u op de website <https://palliaweb.nl/patz/onderzoek/patz-monitor>.

Algemeen

- Er is een goede respons op de Monitor '23. Deze is meer dan verdubbeld t.o.v. 2022. Er is uit 87% van de groepen respons.
- Terwijl in de periode 2017-2022 steeds vaker voorzitters van een andere discipline dan huisarts de monitor invulden, waren er dit jaar weer meer huisarts-voorzitters.
- De meeste groepen komen 6x per jaar bij elkaar. Dit is ook het geadviseerde aantal vanuit Stichting PaTz.

Tijdig

Uitkomsten

- Een meerderheid van de PaTz deelnemers vindt dat er voldoende aandacht is voor het (tijdig) signaleren van zorgbehoeften. 82% van de huisartsen en 71% van de verpleegkundigen vindt dit. Ook vinden verpleegkundigen en vooral huisartsen dat er voldoende aandacht is voor proactieve zorgplanning (59% en 86%).
- PaTz consulenten geven net als eerder aan dat de aandacht voor en kennis over proactieve zorgplanning bij de helft van de PaTz deelnemers beter kan. Tegelijkertijd geeft ruim de helft van de voorzitters en een derde van de PaTz consulenten aan dat de nieuwe richtlijn PZP niet besproken is in de PaTz groep.
- Huisartsen hadden 68% van de meest recente, verwachte sterfgevallen in het register opgenomen; de verpleegkundigen 48%. Het zorgregister/ de Portal wordt vrijwel alleen tijdens en in de voorbereiding voor de PaTz bijeenkomst gebruikt. Deze wordt nauwelijks gebruikt als hulpmiddel in de dagelijkse praktijk; wel geeft 57% van de verpleegkundigen aan behoefte te hebben aan een checklist met acties die zij kunnen nemen voor patiënten in het register; 39% van de huisartsen heeft deze behoefte.
- Na opname in het zorgregister zijn het maken van een overdracht voor de huisartsenpost en het checken of er meer zorg nodig is de meest genoemde activiteiten door huisartsen. Meest genoemde activiteiten door verpleegkundigen zijn het checken of er meer zorg nodig is en of de naasten meer ondersteuning nodig hebben. Het vastleggen van een regiebehandelaar en het maken van een taakverdeling worden het minst genoemd door huisartsen, en het aanbieden van een behandelgesprek een medicatie saneren het minst door verpleegkundigen.
- De meeste huisartsen (67%) en verpleegkundigen (46%) identificeren patiënten met palliatieve zorgbehoeften zonder hulpmiddel; 27% van de huisartsen en 25% van de verpleegkundigen gebruikt de Surprise Question.

Aanbevelingen

- PaTz consulenten kunnen proactieve zorgplanning ondersteunen, bijvoorbeeld door te werken met de [gesprekskaart](#) over proactieve zorgplanning.
- Overweeg de Portal niet alleen als hulpmiddel voor de PaTz bijeenkomsten, maar ook voor de dagelijkse praktijk te gebruiken. Het kan dienen als checklist voor te nemen acties na identificatie en als 'ziekenlijstje' op het werkblad.

Deskundig

Uitkomsten

- Een meerderheid van de consultants geeft aan dat ze bij veel of alle patiënten advies geven over specifieke situaties (68%) en over het (helpen) signaleren van mogelijke zorgbehoeften (63%).
- Ook overige disciplines vullen de Monitor in. De meest voorkomende zijn apothekers (28%), praktijkondersteuners van de huisarts (25%) en geestelijk verzorgers (24%). Meer dan de helft (53%) geeft bij veel of alle patiënten informatie over wat hun discipline kan betekenen in de zorg. De helft geeft aan dat zij bij veel of alle patiënten bijdragen aan het signaleren van zorgbehoeften.
- Een kleine groep (10%) consultants geeft aan dat er geen inhoudelijke thema's besproken worden tijdens PaTz bijeenkomsten.

Aanbeveling

- Maak goed gebruik van de deskundigheid die binnen de PaTz groep aanwezig is. Hierdoor krijgt de bijeenkomst meer diepgang en de disciplines kunnen bijdragen aan een brede blik op de benodigde palliatieve zorg.

Samen

Uitkomsten

- De helft tot twee derde van de PaTz deelnemers vindt het een goed idee als een vertegenwoordiger uit het sociaal domein aansluit bij de PaTz groep. Een grote meerderheid van hen zou dit met enige regelmaat (bv 1x/jaar) maar niet structureel willen.
- Er is bij minstens een derde van de PaTz deelnemers behoefte aan meer informatie over verwijs/contactmogelijkheden voor mantelzorgondersteuning en steun bij verlies/ rouw. PaTz consultants geven (meer nog dan andere PaTz deelnemers) aan meer info te willen over steun bij financiën (43%) en huisvesting (30%).
- Het aanbod kennis te maken met een VPTZ coördinator leidt vaak (77%) tot een kennismaking. Volgens de voorzitters leidt dit tot meer inzet van vrijwilligers in de palliatieve fase. Aangezien 38% van de verpleegkundigen en 65% van de huisartsen in het afgelopen jaar geen vrijwilligers inzetten, lijkt hier ruimte voor meer ondersteuning van patiënten en naasten.
- Bijna de helft van de verpleegkundigen en twee derde van de huisartsen neemt naast PaTz deel aan een MDO ouderen; dezelfde percentages willen dat deze overleggen naast elkaar blijven bestaan, terwijl een kwart van de verpleegkundigen en PaTz consultants aangeeft deze overleggen wel te willen integreren.

Aanbevelingen

- Spreek in de PaTz groep af wie een vertegenwoordiger van het sociaal domein uitnodigt, om beeld te krijgen van de ondersteuningsmogelijkheden voor patiënten in de palliatieve fase en hun naasten in het sociaal domein. Maak afspraken over samenwerking, bv. conform de samenwerkingsafspraken met VPTZ, te vinden in [Peper voor de PaTz](#).
- Zet regelmatig/ elke keer op de agenda van de PaTz bijeenkomst hoe de inzet van vrijwilligers/ sociaal wijkteam is geweest en kijk of er patiënten zijn die gebaat zijn bij die steun.